

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Anton Cristian

Președinte

Autoritatea Rutieră Română

relatii_publice@arr.ro

RECOMANDAREA
Nr. 2/3 din 23 DEC 2025

referitoare la respectarea prevederilor art. 47 din Constituția României
privind dreptul la un nivel de trai decent

Prin petiția înregistrată sub nr. 26505/R/20.08.2025, doamna , domiciliată în , str. nr. , ap. , jud. Cluj, a sesizat încălcarea dreptului la un nivel de trai decent.

În acest sens, doamna învederează faptul că prin Decizia nr. 438/2021 emisă de Agenția Județeană de Plăți și Inspecție Socială Cluj a admis cererea petentei în sensul acordării drepturilor prevăzute de Decretul-Lege nr. 118/1990. În contextul expus în cele ce preced, petenta beneficiază în temeiul art. 8 alin (1) lit. c din actul normativ menționat de *douăsprezece călătorii gratuite, anual, pe calea ferată română, cu clasa I, pe toate categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale, după caz, la alegere, folosirea acestora fiind posibilă și de către însoțitori, membri de familie, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular. Nemulțumirea petentei rezidă în faptul că, potrivit afirmațiilor domniei sale, operatorii de transport rutier public persoane nu acceptă cupoanele aferente drepturilor conferite prin dispozițiile Decretului-Lege 118/1990.*

În vederea identificării unui mod de soluționare a problemei pe care o întâmpină petenta, au fost efectuate demersuri către Autoritatea Rutieră Română, care prin Adresa nr. 851318/2025 a comunicat faptul că, deși persoanele persecutate din motive politice au dreptul la 12 călătorii gratuite cu mijloacele rutiere dacă aceștia solicită acest lucru, inspectorii de trafic ai Inspectoratului de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier pot lua măsuri contravenționale împotriva operatorilor de transport doar în situația în care sunt de față în momentul în care conducătorul auto refuză accesul persoanelor cu gratuități. În situația în care Inspectoratul de Stat pentru Controlul în Transportul Rutier primește reclamații din partea unor petenți care sesizează refuzul accesului la transportul rutier gratuit se identifică operatorul de transport și acesta este informat cu privire la obligativitatea respectării legislației în vigoare. De asemenea, Autoritatea Rutieră Română a comunicat faptul că din discuțiile purtate cu agenții economici autorizați pentru transportul intern cu mijloace de transport auto, motivul refuzului prestării serviciilor de transport constă în faptul că demersul de recuperare a tarifului pentru călătoriile gratuite "este foarte dificil și se finalizează după un interval de timp foarte lung".

Cadrul legal în speță:

- *Decretul-Lege 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, care în art. 8 lit. c) enumeră, între drepturile beneficiarilor pe acela de a beneficia de douăsprezece călătorii gratuite, anual, pe calea ferată română, cu clasa I, pe toate categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale, după caz, la alegere, folosirea acestora fiind posibilă și de către însoțitori, membri de familie, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular;*

- *Hotărârea nr. 625/1998 privind organizarea și functionarea Autorității Rutiere Române, care, reglementând atribuțiile autorității menționate, specifică în art. 4 lit. r) și s) din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Rutiere Române, faptul că aceasta analizează și rezolvă reclamațiile, sesizările și propunerile privind calitatea serviciilor, respectiv acordă consultanță operatorilor de transport rutier și întreprinderilor care efectuează transport rutier în cont propriu în probleme privind aplicarea reglementărilor interne și internaționale din domeniul transporturilor rutiere;*

- *Instrucțiunile din 2003 pentru decontarea biletelor speciale de calatorie gratuita cu mijloacele de transport auto și fluviale, acordate în baza prevederilor Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, emise de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale care, reglementând procedura de emitere, distribuie și utilizare a cupoanelor de transport de către beneficiari, precum și procedura de decontare a contravalorii serviciului de transport de către prestator, specifică: călătoriile gratuite pentru cele două categorii de beneficiari ai Legii, prevăzute la pct. 2 și 3, se pot asigura de către agenții economici autorizați pentru transportul intern cu mijloace de transport auto, în cazul transportului rutier (...) indiferent dacă sunt cu capital de stat, cu capital privat sau mixt.*

Concluzii

Din informațiile comunicate de autoritățile sesizate, în contextul cadrului legal expus în cele ce preced, se desprind următoarele concluzii:

- Art. 8 alin. (1) lit. c din Decretul-Lege 118/1990, garantează beneficiarilor actului normativ menționat, inclusiv petentei, **dreptul** la douăsprezece călătorii gratuite, anual, cu mijloace de transport auto, folosirea acestora fiind posibilă și de către însoțitori, membri de familie, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular;
- Corolarul acestui drept constă în posibilitatea efectivă a beneficiarului de a-și exercita dreptul conferit de lege, respectiv de a călători gratuit cu mijloacele de transport auto;
- Dreptul petentei este opozabil celor care prestează serviciul de transport auto, respectiv agenții economici autorizați pentru transportul intern cu mijloace de transport auto. În consecință, corelativ dreptului petentei, se naște obligația prestatorului de a permite exercitarea acestui drept. În consecință, în contextul legal existent, asigurarea posibilității exercitării dreptului beneficiarului este obligatorie, iar nu facultativă, pentru prestator.
- Este injust ca "recuperarea dificilă a tarifului pentru călătoriile gratuite de către prestator" să afecteze dreptul petentei, lipsindu-l practic de corolarul său.
- Autoritatea Rutieră Română are atribuția de a acorda consultanță operatorilor de transport rutier și întreprinderilor care efectuează transport rutier în cont propriu în probleme privind aplicarea reglementărilor interne și internaționale din domeniul transporturilor rutiere.
- În acest context, este esențială conștientizarea – din partea prestatorilor, a faptului că, corelativ dreptului beneficiarilor la călătoriile gratuite, le incumbă obligația de a asigura posibilitatea exercitării efective a acestui drept. Acest deziderat ar putea fi realizat prin intermediul informării sistematice din partea Autorității Rutiere Române, atât cu privire la obligația prestatorului, cât și cu privire la demersul de recuperare a tarifului aferent serviciului prestat.

În contextul legal menționat anterior, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Președintele Autorității Rutiere Române, în temeiul dispozițiilor cuprinse în Hotărarea nr. 625/1998 privind organizarea și funcționarea Autorității Rutiere Române, va depune diligențele necesare pentru:

1. Informarea tuturor agenților economici autorizați pentru transportul intern cu mijloace de transport auto, cu capital de stat, cu capital privat sau mixt, cu privire la **obligatia de a asigura posibilitatea exercitării efective a dreptului la douăsprezece călătorii gratuite, anual, cu mijloacele de transport auto**, beneficiarilor Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, precum și ale Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular.

2. Informarea Avocatului Poporului cu privire la însușirea recomandării și măsurile dispuse, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

Cu deosebită considerație
AVOCATUL POPORULUI
Renate Weber

